

doma pa moramo za vsak dinar gledati, za katero stvar bi ga bolje obrnili in še dosti drugih sličnih ugovorov.

Preglejmo si na kratko vse te ugovore in videli bomo, da ne držijo!

Ni mogoče, da se mlad fant ne bi ničesar naučil na kmetijski šoli. Ni potrebno, da bi imel kake izredne umske sposobnosti in talente. Če kaže količjak zanimanja ter samo oči odpre, kako delajo na šoli, kako ukrepajo v tej stvari, kako v oni, vidi dobre strani te stvari, pa zopet napake one. Potem pa vse to naobrbe na svoj dom in vidi: tukaj mi ne delamo prav, v tej stvari bi se dalo boljše ukreniti in naredi sklep: ko pridem domov, bom očetu svetoval, da se bomo ravnali tako, kakor delajo na šoli in uspeh ne bo izostal. Pаметen oče bo dal sinu prav!

Vse to pa lahko doseže že s samim opazovanjem. Koliko stvari pa se mu še odpre, ko se uči razne panoge kmetijstva. Čas gotovo ni izgubljen, eno ali dve leti pa tudi preživijo na kmetiji brez sinove pomoči. Ob študiranju raznih kmetijskih panog pa mlad fant tudi spozna, kako lep je kmečki stan, postane ponosen, da je doma iz kmečke hiše, vzljubi svojo domačo grudo in v ljubezni do nje procvita njegov dom. Takih samozvestnih kmečkih fantov in kmetov nam je današnji čas, ko vse leti v mesto in misli, tam je med, nujno potrebnih!

Današnji čas pa zahteva tudi od kmetov večje izobrazbe. Vse postaja bolj učeno ter celo z neko prezirljivostjo gleda na kmeta, ki nikakor ni umestna, vendar mora kmet tak občutek krepko zavrniti! Zato mora kmet uvideti, da ne zadostuje samo, da zna brati in pisati, ampak da je tudi v svoji stroki podkovan in doma!

Res je, da v vseh stvareh ne moremo ravnati tako na kmetiji, kakor n. pr. na šoli, ker ni takih priprav in drugih sredstev! Toda s pametnim gospodarstvom se da tudi na mali kmetiji veliko napraviti, seveda razmeram primerno in po najboljšem preudarku, ki se dobi na kmetijski šoli.

Sicer pa naj nikogar ne plaši denarna plat tega vprašanja, namreč, da ne bo zmogel stroškov za šolanje. Obiskovanje teh šol je zelo poceni, kdor je pa bolj reven, pa mu pri-skoči na pomoč banovina in kmetijski odbori.

Videli smo, da ugovori ne držijo. Sicer pa naj poskuša, kdor ne verjame, ali se obnese današnji čas kmetijska šola ali ne? In spoznal bo, da je za kmečkega gospodarja kmetijska šola glavna, ki se po letih bogato obrestuje!

Naše geslo bodi: »Naj ne bo bodočega kmečkega gospodarja, ki ne bi imel kmetijske šole!«

Avtomobili bodočnosti.
O avtomobilu bodočnosti piše nekdo v nemški reviji »Auto«. Neki nemški znanstveni zavod je delal poskuse s tipom avtomobila, ki praktično v največji meri združuje hitrost s štedljivostjo. Izkazalo se je, kaj se da doseči z modernimi sredstvi in kakšen naj bo avto, prilagojen novim cestam, da lahko govorimo o njem, da je modern. Novi avto baje igraje prenese hitrost 140 kilometrov, pa ne porabi na 100 km več kot 10 litrov bencina. Njegova oblika je taka, da se je značilni odpor znižal še za polovico, kar pomeni prihranek 30 do 50 konjskih sil. Trenje pnevmatik se je tudi močno zmanjšalo. Nizek tlak zračnic je bil na slabih cestah neobhodno potreben, na modernih cestah se pa

P o J u g o s l a v i j i

Dveletnica vlade. Dne 5. februarja sta pretekli 2 leti, kar je bila sestavljena vlada Dragiša Cvetkovića, ki si je določila kot smoter svojega prizadevanja sporazum s Hrvati. Dne 26. avgusta 1939 je bil ta sporazum sklenjen, ki je imel za posledico vstop Hrvatov pod vodstvom dr. Mačeka v vlado. Ob dveletnici svoje vlade je Dragiša Cvetković izjavil svoje globoko prepričanje, da temelji politike sporazuma morejo biti temelji trajne, solidne in zdrave jugoslovanske skupnosti. Ta politika je poročstvo v sedanjih časih in edino ona more zagotoviti bodočnost.

Sprememba v ministristvu pravde. Dr. Lazar Marković, pravosodni minister, je stavljen na razpoložnje. Za ministra pravde je bil imenovan dr. Mihajlo Konstantinović, dosedaj minister brez listnice.

Banski svet dravske banovine se sestane 17. t. m. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani. Na tokratnem zasedanju bo v razpravi banovinski proračun za leto 1941 s pripadajočimi pravilniki, pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov in sklepanje o osnutku uredbe o spremembah uredbe o občinskih uslužbencih.

Enoletno delo »Slovenske Straže«

V teku enega leta je »Slovenska straža« izvedla tri narodne zbirke. Dve zbirki sta bili namenjeni naši severni meji in ena kočevskim Slovincem. Pri obdarovanju je »Slovenska straža« upoštevala v prvi vrsti načela, da je treba potrebnega otroka izdatno obdarovati, ker le tako darilo vsaj zares nekaj zaleže.

Prvo obdarovanje na severni meji

S prispevki iz prve zbirke je »Slovenska straža« obdarovala 57 šol na severni meji. Razdelila je med šolske otroke 200 parov močnih zimskih čevljev, 275 kosov blaga za fantovske obleke, 236 kosov blaga za kompletne dekliške obleke, 50 izdelanih kompletov fantovskih oblek, 312 kosov docela izdelanega fatovskega perila, nad 300 dekliških hlačk in srajčk, nad 200 parov nogavic in za vsako šolo primerno število zvezkov, svinčnikov in peres.

Poleg šol je »Slovenska straža« iz te zbirke podprla s posebnimi zneski in darovi še nekatere revne družine v posameznih krajih in sicer v Guštanju, Gornji Radgoni, Vuze-nici, Kotljah, pri Sv. Primožu na Pohorju, v Marenbergu, pri Sv. Juriju v Slov. goricah in Sv. Juriju v Prekmurju.

Vsega blaga je bilo pri prvem obdarovanju na severni meji razdeljenega v vrednosti nad 100.000 din.

Obdarovanje na Kočevskem

Iz zbirke za kočevske Slovence je »Slovenska straža« izdala za obdarovanje v blagu nad 20.000 din, z nad 27.000 din je podprla razne narodno-obrambne ustanove.

»Slovenska straža« je obdarovala na Kočevskem 220 otrok, upoštevala je tudi načela, da obdaruje rajši manj otrok, a te tem izdatneje.

Drugo obdarovanje na severni meji

Pri prvem obdarovanju so bile zlasti upoštevane šole v Prekmurju. To pot so pa prišli na vrsto v prvi vrsti kraji v Halozah in v Podravju.

»Slovenska straža« pa je letošnjo zimo obdarovala tele šole: Javorje, Koprivna, Lokovica, Holmec, Št. Danijel, Strojna, Leše pri Prevaljah, Šelemberg, Prevalje, Sele pri Slov. gradu, Pameče, Crneče, Libeliče, Dravograd, Št. Janž pri Dravogradu, Trbonje, Vuzenica, Vuhred, Marenberg, Sv. Primož na Poh., Muta, Št. Jernej n. Muto, Sv. Trije Kralji, Ribnica na Poh., Podvelka, Brezno ob Dravi, Lehen, Št. Lovrenc na Poh., Puščava, Selnica ob Dravi, Sv. Križ nad Mariborom, Limbuš, Tinje na Poh., Sv. Martin na Poh., Št. Ilj v Slov. gor., Jarenina, Marija Snežna, Runeč, Svetinje, Sv. Ana v Slov. gor., Sv. Benedikt v Slov. gor., Gornja Radgona, Kapela, Negova, Radenci, Lokavec, Svečina, Sv. Anžon v Slov. gor., Vurberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Duh v Halozah, Sv. Andraž v Halozah, Zavrč, Sv. Barbara v Halozah, Makele, Sp. Šv. Kungota, Sv. Trojica v Halozah, Sv. Jurij v Slov. gor.

Vsega blaga je bilo razdeljenega na 57 šol v vrednosti nad 82.000 din. Poleg tega so bili nekateri revni ljudje obdarovani tudi še v denarju.

Tudi ob tej priliki se ponovno zahvaljuje-mo vsem darovalcem, tvrdkam in tovarnam, ki so nam darovali blago ali ga prodali po nižjih cenah. Naj jim gre zahvala zlasti v imenu obdarovancev, ki so se s solzami v očeh zahvaljevali na miklaževanjih in božičnicah za darove celokupnega naroda in pri tem živo občutili, da narod zares ni le prazna beseda.

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

Med večerjo ni spregovoril Nadvornik ne besede. Tudi pogledal ni nikogar, temveč je kuhal v sebi, kakor je bila njegova navada, kadar je imel kako sitno občinsko zadevo. Rožni venec je pomolil kakor druge kratki, njegov glas pa ni bil nič pobožen, bil je podoben oddaljenemu grmenju, ki naznanja hudo uro.

Vso noč ni zatisnil očesa, tako je vrelo v njem. Ženi ni rekel ne besede, ona ga tudi vprašala ni. Naslednjega dne je dopoldne stopil v kuhinjo in zarenčal nad ženo:

»Kje je Julka? Pošlji mi jo v štibelj! Ji bom nekaj povedal.«

Julka se je vsa prestrašila, ko ji je mati prinesla v klet očetovo naročilo. Ker pa ji vest ni kaj očitala, je stopila pogumno pred očeta. Mislila si je, da jo bo oče kregal, ker ji noben ženin ni po volji, in ji bo za kakega novega vedel povedati.

Pa takoj je opazila, da se danes pripravlja strahovita vihra in da se je po pravici ustrašila. Očetu so se v očeh kar strele kresale. Nekaj časa jo je samo gledal, pa je njegove poglede pogumno vzdržala; potem pa se je je lotil:

6 »Zdaj vem, zakaj ti za nobenega poštenega ženina ni!«

»Še nobeden tak ni prišel, ki bi mi bil po volji in bi si bila upala z njim biti srečna,« je odgovorila drzno.

»Seveda! Zato ti je pa največja podkrajška baraba po volji — fej te bodi!«

»Kdo?«

»Sama veš. Jaz si ne bom jezika mazal s tem imenom. Ne skrivaj se! Po resnici govori!«

»Saj ne vem, kaj hočete.«

»Tako! Tako! Tako! Trmasta si tudi še. Ali boš tujila, da si se na tistega lumpa obesila, ki je onikrat čez Hudičev graben ušel? Ti si mu pomagala, da ga jagri niso dobili.«

»O tem ne vem nič in ne povem nič.«

»Pa vem jaz in ti bom jaz povedal. Jaz vem, kdo je bil, in tudi vem, kako je z vama.«

Zardela je in prebledela, vztrepetala je, oči pa pred očetovimi ni pobesila.

»S tem lumpom si se spletla.«

»Ni res.«

»Za njim letaš, po cele ure čepiš z njim v lesu.«

»Ni res.«

»Denarja si mu dala.«

»Ni res.«

»Občala si mu, da ga boš vzela, in sta se še zme-nila.«

Novice iz domačih krajev

80 letnica staroste slovenskih književnih zgodovinarjev. Dne 10. II. dočakal v duševni čistosti in pri telesni kreposti 80 letnico g. dr. Matija Murko, eden največjih slavistov sedanje dobe, starosta slovenskih književnih zgodovinarjev ter upokojeni vseučilišni profesor v Pragi. Rodil se je pred 80 leti v Drsteli pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Jubilant govori poleg drugih vse slovanske jezike in je bil že deležen visokih znanstvenih odlikovanj. Lani je bil sprejet za izrednega člana v slovensko Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani. Vsemogočni nam ohrani pri življenju velikega sina Slovenije.

F. S. Finžgar častni občan ljubljanski. Ob priliki 70 letnice je bil pisatelj in upokojeni župnik F. S. Finžgar imenovan zaradi velikih izrednih zaslug za književnost, kulturo in jezik slov. naroda za častnega člana mestne občine ljubljanske.

Duhovniške vesti. Imenovanje: Za duhovnega svetovalca je bil imenovan ob priliki 25 letnega župnikovanja v Zibiki tamošnji g. župnik Ivan Jelšnik; g. Frangež Vincencij, prefekt v kn.-šk. dijaškem semenišču, za kn.-šk. tajnika in dvornega kaplana. Postavljen je bil g. Razbornik Janez, župnik od Sv. Urbana pri Ptuj, za soprovizorja pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah. Nastavljen je bil g. Roblek Peter, semeniški duhovnik, za prefekta v kn.-šk. dijaškem semenišču. Upokojena sta gg.: Goričan Janez, župnik v Špita-

liču; Letonja Franc, župnik pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah.

Zlata poroka v celjski okolici. V Lokrovcu pri Celju sta obhajala zlato poroko Anton Rehar, trgovec in posestnik, ter njegova žena Balbina, rojena Lajnšič. Jubilanta sta oba zdrava ter čila. K zlatemu jubileju naše čestitke!

Zlata poroka pri Sv. Petru v Savinjski dolini. Zlato poroko pri Sv. Petru je obhajal versko in politično značajni mož Florjan Sedmerek s svojo dobro družico Ano. Cerkevna slavnost je bila sijajna. Pred petdesetimi leti je bil jubilar postaven in ponosen dragonski vojak. Častitljivi mož je še danes cvetočega obraza. Pogumno je stopil s svojo zvesto ženo pred oltar, da se javno zahvali Bogu in obljubi zvestobo do konca. Obred je bil do solz ganljiv. Mili glasovi zvonov, mogočno petje cerkvenega zbora, zanimiva beseda cerkvenega govornika in krepko mašno slavopetje — vse je tekmovalo, da razveseli zlatoporočence, ki sta znana po svoji dobroti, gostoljubnosti in odločno katoliški usmerjenosti. Dal Bog še biserno poroko!

V 84. letu in še vedno občinski odbornik. Pri Zg. Sv. Kungoti živi g. Martin Volavšek, bivši posestnik. Omenjeni je že v 84. letu. Dolga leta je bil v Pišecah pri Brežicah, kjer je bil župan. Kupil je posestvo ob severni meji in je pri Zg. Kungoti 34 let. Po prevratu

Hči Hajle Selasija, abesinskega cesarja, se razvema z govori po radiu za osvoboditev Abesinije

je bil pri omenjeni obmejni postojanki gent, nato več let župan in je še danes občinski odbornik. Za svoje veliko in požrtvovalno narodno delo je bil odlikovan z redom sv. Save. Ta izredna slovenska korenina je nad 50 let naročnik »Slov. gospodarja«. Stari narodni borec še danes lepo ter pravilno piše, kar je dokaz, da je pri polni duševni čistosti. Izrednega Slovenca, ki stoji še trdno na braniku severne meje, nam ohrani ljubi Bog do skrajnih mej človeškega življenja!

Italijanski tren na velblodih v Somaliji

Nesreča zaradi odpovedi zavore. Iz Šmartna pri Slovenj Gradcu smo prejeli: Poledica prejšnjih dni je imela precej posledic. Pod Sv. Barbaro je na strmi cesti odpovedala zavora na saneh, naloženih s hlodi. Sani so zdrčale naprej in potegnile pod se lep mlad konja, last g. Karničnika iz Slovenj Gradca. Oba konja sta obležala na mestu in so ju morali takoj ubiti.

Od neprevidnega strela zadet delavec. Z levega brega Drave je nekdo v Mariboru preko reke zadel s kroglo iz samokresa ali flober-tovke 50 letnega občinskega delavca Ivana Haberla, ki je kidal sneg na Obrežni cesti. Krogla mu je prebila desno lice in obtičala v ustni duplini. Neprevidnega strelca bo težko izslediti, dasi je bil strel oddan kmalu popoldne.

Po nesreči ob dva konja. Občutna nesreča je doletela nekega voznika iz Sel pri Ptuj.

»Ni res.«
»Salament!« je zarjul oče. »Ali boš rekla, da se jaz lažem? Če mi še eno zineš, te naženem ko steklega psa in se mi nimaš več prikazati na domu.«

Stisnila je zobe in stopila k durim.

»Ostani! Še nisva opravila,« se je zadržal; »... zmeraj sem mislil, da si pridno, pošteno dekle; zdaj pa vidim, da si lahkomišelnajdra.«

Kri ji je planila v lice, glasu pa ni dala od sebe.

»Menda ne misliš, da boš cigana res vzela? Prej se bo Hom podrl, preden bi se kaj takega zgodilo.«

Molčala je.

»Moje hiše ta cigan ne sme prestopiti. Kam pa se hočeš oženiti? Morda na tisto zlibrano bajto v Kotu, ha?«

Ni mu odgovorila.

»Ali pa se misliš kar tako naprej še okoli njega smoliti po lesu in po gošči in v sramoto spraviti sebe in mere?«

Niti zganila se ni in je bila tiho.

»Zdaj pa hočem vedeti, kako je s teboj in kaj si s tem Judežem skuhal?«

Malo jo je spreletelo, molčala pa je slej ko prej.

»Salament!« je treščil z ного v pod, »zdaj se mi boš še kujala, ha? Če takoj ne zineš, ti bom drugače posvetil.«

»Saj ste mi rekli, da ne smem več ziniti in da moram biti tiho,« se je kujala.

»Otrok mora odgovoriti, če ga oče kaj vpraša.«

»Po krivici pa tudi oče ne sme otroka dolžiti in kregati.«

»Kaj? Zdaj me boš še učila? Ali boš tajila, da si se z Judežem na skrivnem shajala, l. j?«

»Nikoli se nisem z njim shajala. Dva ali trikrat sem ga srečala, in kar sva spregovorila, to bi bili lahko tudi gospod župnik čuli. Opominjala sem ga, naj postane pošten človek, drugače se bo na duši in na telesu pogubil.«

»Naj ga! Naj se pogubi! Kaj tebe briga?«

»Neumrljivo dušo ima kakor vsak človek; nebesa pa so velika dovolj, da je tudi zanj prostora v njih.«

»Haha, te že razumem, kako misliš. Lepo si mu pridigala in si si mislila: s pridigo ga bom tako opilila, da ga bom lahko vzela.«

»Ne, ta misel mi še v sanjah ni prišla. Povem vam enkrat za vselej, da Judeža ne bom vzela — nikoli ne!«

»Kaj? Ali ti je resnica?« je dejal oče bolj prijazno. »Da, čista resnica. Če praznim čenčam več verjamete kakor meni, pa verjemite!«

»Ne, ne! Saj verjamem tebi,« si je oddahnil; »pa shajati se ne smeš s tem človekom.«

»Saj se ne shajam z njim.«

»Tudi spregovoriti ne smeš z njim. Za nadvorsko hčer to ni, da bi se s takim potepuhom pogovarjala.«

vozi na trdih pnevmatikah ne samo hitreje, temveč tudi bolj varno. Na poskusnem avtomobilu so montirali napravo, ki je med vožnjo zvišala tlak pri pnevmatikah od 1.8 na 3.5 atmosfer. Končno se je pa posrečilo zmanjšati porabo bencina še za 6% s tem, da se uporablja redkejša zmes. Moderni avto potrebuje samo še nekaj malenkosti, pa nastane v avtomobilizmu velik preokret.

Protiletalski top na elektriko. V Ameriki se že nekaj časa vrše poskusi z novim tipom protiletalskega topništva. Top obratuje na električni pogon. Model tega topa je mnogo cenejši od dosedanjih modelov, obenem pa je z njim lažje ravnavati kakor z dosedanjimi topovi protiletalske obrambe.

V opekarni v Rogoznici je ustavil konje pred skladovalnico opeke ter odšel. Nenadoma se je opeka porušila, konja sta se splašala ter zdivjala v neko jamo, kjer sta obležala s polomljenim vozom. Oba konja sta poginila.

Zamenjajte še pravočasno stari drobiž po 0.50, 2.— in 10.— dinarjev! Stari 2 dinarski in 50 parski drobiž zgubi lastnost plačilnega sredstva dne 16. februarja 1941, 10 dinarski pa 28. februarja 1941. Zato naj vsak imetnik takih novcev pregleda svoje shrambe (tudi razne hranilnice) in predloži tak drobiž do omenjenega dne na blagajni davčne uprave, pošte, Narodne banke, Državne hipotekarne banke ali Poštne hranilnice, ki mu izplačajo polno (imensko) vrednost. Po preteku zadnjega dne ohrani kovanec le še svojo nizko kovinsko vrednost. Od vsega starega drobiža ostane le še 25 parski drobiž nekaj časa plačilno sredstvo.

Inseriral bi, pa ne vem kako! — Naredite tako: napišite besedilo in preštejte besede, prištejte še en dinar za davek na oglas, v kuvertu dajte znamk za to vsoto in pošljite z besedilom na: Upravo »Slov. gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.

Vinarska podružnica v Mariboru bo imela svoj redni občni zbor dne 16. februarja t. l. na Banoinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ob 9. uri dopoldne. Vsak vinogradnik se naj tega občnega zbora udeleži, ker bo po občnem zboru predavanje, ozir. tolmačenje veljavnega viničarskega reda. Uredbo o viničarskem redu bo tolmačil zastopnik Kralj. banske uprave v Ljubljani.

Požari

V Meži je upepelil ogenj po nesrečnem naključju posestniku Francu Casu 30.000 din vredni kozolec.

Domačini na konjih v Libiji

Pošten grešnik. Na črni tabli v vseučilišni veži je visel listek s sledečo vsebino: »Tisti, ki je v četrtek dopoldne pomotoma odnesel iz zbornične dvorane dežnik z upognjenim črnim držajem, naj ga blagovoli pustiti pri slugi.« Naslednjega dne je bilo napisano na listku pod tem: »Mogoče konec tedna, vreme se noče zboljšati.«

Orjaška drevesa. Prva orjaška drevesa je odkril leta 1850. raziskovalec Loob v zapadni Kaliforniji (Amerika) v pogorju Sierre Nevada. V tako zvanem Mamutovem gaju je našel okrog 90 velikanskih iglavcev, ki jim pravijo domačini sekvoje. Pozneje so odkrili sekvoje tudi drugod. Zdaj so po vseh Zedinjenih državah zaščitene kot ena največjih na-

»Saj mi ni nič storil, da bi mu ne smela odgovoriti, če me nagovori, in če me pozdravi, mu bom vendar smela odzdraviti.«

»A tako!« se je stari spet razburil. »Torej hočeš svojo ljubezen še naprej plesti?«

»Kdo pa se vam je napletel o kaki ljubezni? Povejte mi ga!«

»Ti ni treba vedeti, kdo je bil. Dovolj je, če ga jaz vem.«

»Potem vam rečem, da ste se dali lažnivcu premotiti. Jaz bi takega hudobnega jezika še poslušati ne hotela. Pa se tudi nimam kaj zagovarjati.«

Hotela je oditi.

»Počakaj še!« se je zadr. »Nikomur ne verjamem — tebi ne, onemu tudi ne. Pa nekaj si zapomni! Zdaj bom sam gledal in te ne bom izpustil iz oči. Če bom kaj narobe videl, je konec med nama!«

Vrgla je glavo nazaj in je užaljeno odšla.

Nekoliko pomirjen in vendar nezadovoljen je ostal stari sam. Saj se je bil pri kregu večkrat zaletel in ni svojega dostojanstva obvaroval; hočeš nočeš si je moral priznati, da ga je hči premagala... Ah kaj! Prav je, da jo je skregal. Otroci morajo vedeti, kdo je gospodar pri hiši.

Teden dni potem je Judeža slučajno zaneslo mimo Nadvornika. Šel je počasi za plotom po cesti in se je oziral k mogočni hiši. Tam, kjer pride pot od hiše na cesto,

Pretkani tatovi. Iz Šmartna pri Slovenj Gradcu poročajo: Te dni so neznani pretkani tatovi posetili našo vas. Pri Kacu v Šmartnem so se splazili skozi okno v pisarno in odnesli, kar se je v naglici našlo. Uslužbencu v pisarni so ukradli dva para lepih gozdercev, rokavice, 1 lonec fižola ter kovček. Izginili so z uzmoviči tudi računi in druge listine. Iztaknili so tudi ključ od avtogaraže in se hoteli nobel odpeljati z avtom, a očividno niso znali ravnati z njim. Odtod so šli plena iskat na vas, kjer so se lotili Radšlove trgovine. Vlomili so vanjo in odnesli 20 komadov srajc, veliko rjavega platna, lepo žepno uro, 5 kg prave kave, odpeljali so moško kolo, odnesli lepe nove zavese in okrog 1500 din gotovine. Pri tem niso delali nikakega šuma in ropota, tako da so domači zjutraj začudeni komaj mogli verjeti toliki izgubi. Mimogrede so se oglasili še v župnišču in odnesli iz kuhinje okrog 100 din.

Hudo posledice nočnega napada. V St. Lovrencu na Pohorju so pričakali pred gostilno 4 vinjeni moški v starosti od 30—40 let 27 letnega posestnika Feliksa Podlesnika s Kumena, kateri je znan po izredni telesni moči. Napadalec so navallili nanj z noži in so pri tem zabodli skozi hrbet v pljuča celo svojega tovariša Henrika Črešnjarja. Podlesnik je dobil 6 ran, od katerih so 4 življenjsko nevarne. V noči napadnega bi bili napadalec obdelali do smrti, da ga ni rešil na pomoč pribrzeli orožnik. Hudo obklane-ga Podlesnika in njegovega napadalca so spravili v mariborsko bolnišnico, ostale tri napadalce pa so orožniki zaprli.

Izsledena in prijeta ponarejevalska družba. Pred mariborskim okrožnim sodiščem bo dajala 18. in 19. t. m. odgovor radi potvarjanja in razpečavanja 500 dinarskih bankovcev obsežna družba. Obtoženih je 28 oseb. Ni še sodno zaključena ta zadeva, že so razkrili orožniki v Slov. Bistrici novo ponarejevalsko družbo. Aretirane so bile 4 osebe. Preiskava je ugotovila, da so bili prijeti v posesti materiala za ponarejanje denarja in je bilo nekaj 500 dinarskih bankovcev napol izgotovljenih. Iz Selnice ob Dravi se je lanskega septembra preselil v Slov. Bistrico 46 letni brezposelni mlinar Franc Mernik s svojo 50 letno ženo Marijo. Oba sta brez pravega dela dobro živela in bila v prijateljstvu s Francem Napa-

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi „Bayer“-jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez „Bayer“-jevega križa.

Opomba: red. del 2. in 3. razreda

stom, gostilničarjem na južnem slovenjebistriškem kolodvoru. Po opazovanju omenjenih so napravili orožniki preiskavo pri Merniku. Odkrili so pripomočke za potvarjanje bankovcev in 2 napol izdelani potvorbi. Aretirali so Franca Mernika, njegovo ženo, Franca Napasta in Mernikovega brata Ludvika, ki je žagar v Slov. Bistrici. Izpoved že zaslišanih prič kaže, da bo najnovejša ponarejevalska zadeva zavzela večji obseg.

Ker so mu branili stopiti v zakon, je ubil strižbo, povsod drugod, tudi v Prekmurju običajno, da se mladina ob pustnem času ženi. S tem je nameraval stopiti v zakon tudi Z. I. Ker pa pri sorodnikih ni dobil potrebne pristanka, je že dalje časa snoval grozno maščevanje, ki ga je tudi izvršil ob nekem prepiru s 52 letnim posestnikom Pucko Stefanom, katerega je s kolom tako močno udaril, da mu je preklal lobanjo in so mu izstopili možgani. Ko se je storilec zavedel, kaj je storil in je videl svojo nezvestno žrtev, je hitro sedel na kolo ter se odpeljal po zdravniku in obenem tudi po duhovnika, da bi mu podelil poslednje zakramente. Zdravniška pomoč pa Pucku ni mogla več rešiti življenja in tako se je za vselej poslovil iz te solzne doline. Ker je bil pokojnik znana in priljubljena osebnost, je ta strašen zločin zbudil daleč naokrog silno ogorčenje. Storilec se je sam javil orožnikom ter svoje dejanje skesano priznal.

je nenadoma naletel na Petra, nadvorskega sina, ki je polagal kamenit prag pri vhodu. Peter je Judeža že prej videl in ga je opazoval; prepričan je bil, da je prišel nalašč mimo Nadvornika, da bi ujel kje Julko. Zato se ga je ko jeznost lotil:

»Lump, kaj pa vohaš tu okoli? Kaj si zgubil tu?« Judežu je šinila kri v glavo, stisnil je pesti, vendar se je premagal in je rekel precej mirno:

»Tu je javna pot, vsak ima pravico po njej iti.«

»Da, da, pa glej, da prideš hitreje mimo!« se je Peter usajal. »Nikar ne misli, da boš tod za mojo sestro lazil. Tak potepuh še gledati ne sme za Nadvornsko, veš. Julka hoče mir pred teboj, norce si dela, studiš se ji. Napravljaj se svetega, kakor hočeš, si in ostaneš potepuh.«

Judež je zahropel in zarigal ko žival. Strah ga je imel Petra in je grozeče obstal pred njim. Peter je zamahnil z zidarskim kladivom, ki ga je imel pri delu; tedaj pa ga je Judež zgrabil za roko in mu jo tako močno stisnil, da je zatulil od bolečine in izpustil kladivo. Obenem ga je prijel za vrat in ga je jel dušiti, da je Peter začel že hropsti. Potem ga je naglo izpustil, brcnil in sopihajoč dejal:

»Ti si mi preslinav, krota nemarna, drugače bi te bil zažulil.«

Pobral je kladivo, ga zagnal daleč dol po polju in naglo odšel. V notranjščini mu je strašno vrelo... Kaj

»Poštena tat. Pred dnevi se je neznan dolgo-prestnež oglasil pri posestniku Horvatu Stefanu v Gančanih v Prekmurju ter v odsotnosti domačih odprl stanovanje in iz omare odnesel 100 dinarjev. Zanimivo je pri tem to, da so v omari bili skupaj 4 stotaki, a tatil je odnesel le enega, kar je vsekakor bila precejšnja obzirnost.

Mlad volovski tat. Lani ol'ra je bil ukraden iz hleva posestniku Stefanu Rozmanu v Vižmarjih pri St. Vidu pri Ljubljani 600 kg težki ter 7000 din vreden vol. Tatu niso mogli izslediti. Pred kratkim je izginil iz hleva posestnika Vinca Balantiča iz Most pri Kamniku 6500 din vreden vol. Oba vola sta bila prodana v Ljubljano mesarjema. Zadnjega vola je prodal po smešno nizki ceni 5.50 din za 1 kg večkrat kaznovani 20 letni Ivan Ježek, doma iz Hrastja pri D. Marji v Polju. Prijeti je priznal obe tatvine. Ker sta našla orožnika pri njem še dva potna lista, je izpovedal, da je imel namen ukrasti še dva vola, kar so mu pa preprečili ponoči fantje na vasi.

Po svetu

Preosnova francoske vlade. Maršal Petain je sprejel ostavko zunanjega ministra Flandina. Za zunanjega ministra je bil imenovan

admiral Darlan, ki bo zavzemal obenem položaj podpredsednika vlade in bo poleg zunanjega ministrstva vodil še tudi dalje ministrstvo vojne mornarice.

Rooseveltov zakon sprejet od parlamenta. Po 6 dnevni razpravi je bil Rooseveltov zakon o pomoči Amerike demokratičnim državam sprejet v parlamentu z 260 glasovi proti 165. Sedaj je zakon predložen senatu in bo tamkaj razpravljano o tej zadevi bolj dolgotrajno.

Spreobrnitev, ki je vzbudila pozornost. Kakor se poroča iz Berlina, je prestopil v katoliško Cerkev znani protestantovski pastor Niemöller. Med svetovno vojno (1914—1918) je bil nemški mornariški oficir ter je proslavil svoje ime kot poveljnik podmornice. Po vojni si je izbral poklic protestantovskega duhovnika. Slovel je kot izvrsten pridigar. Med njegovimi poslušalci v Berlinu je bil tudi sedanji zunanji minister Nemčije Ribbentrop. Odločno se je boril proti tisti struji, ki je hotela vpeljati neko pogansko vero, ter neustrašeno branil krščansko protestantovsko veroizpoved. Sedaj je ta junaški iskalec in branilec resnice našel popolno krščansko resnico v katoliški Cerkvi.

Dogodek kakor v Lurdu

Ni se zgodil v Lurdu, marveč na Češkem. O njem so pisali ne samo listi, ki pripadajo krščanskemu svetovnemu naziranju, marveč tudi versko brezbižni, celo protiverski listi, gotovo vsi listi na Češkem. Pozorišče dogodka je Svata Hora (Sveta gora), najslavnejši romarski kraj Češke, ki leži blizu mesta Příbrama v zapadnem delu Češke. Na Svati Hori je zgrajena veličastna Marijina cerkev s slovečim srebrnim oltarjem. V tej cerkvi je 9. junija 1940 nenadoma ozdravela neozdravljivo bolna Marija Milotova iz Upice. Po svojem poklicu je Marija Milotova bila delavka, ki je bila pri neki nezgodi v tovarni 29. septembra 1937 težko poškodovana na kolenu.

Od takrat je začel njen križev pot, ki jo je vodil od bolnišnice do bolnišnice, od zdravnika do zdravnika. Zdravniki so jo preiskovali ter jo skušali ozdraviti z vsemi sredstvi, ki jih nudi moderna zdravniška veda. Toda vse zaman. Nazadnje je bila bolnica odpuščena iz bolnišnice z zdravniškim spricvalom, da je neozdravljivo bolna. Noga ji je ohromela, neobčutljiva za zimo in vročino, pa tudi nesposobna za hojo. Marija Milotova je dobila protezo ter se je mogla ob bergljah in le s tujo pomočjo pomikati naprej.

V svoji globoki nesreči se je zatekla k Mariji, vneto in vztrajno jo proseč pomoči. Rada bi bila poromala v Lurdu, toda izbruh sedanje vojne je to preprečil. Posrečilo pa se ji je, da je dobila čudodelno vodo iz Lurda, katero je s pobožnim zaupanjem porabljala. Hkrati je v soboto, 1. junija, začela opravljati devetdnevno na čast Materi božji na Svati Hori. V soboto, 8. junija, se je dala prepeljati na Svato Horo. V nedeljo, 9. junija, je opravila sv. spoved, prejela sv. obhajilo ter z največjim zaupanjem molila pred glavnim oltarjem Mirijne cerkve. Naenkrat poleg nje nekaj zažvenketa. Ljudje pristopijo in poberejo kovinasto pero, ki je bilo padlo iz njene proteze. Hkrati začuti bolnica, da se začne po njeni povse hromi in mrtvi nogi zopet pretakati življenje. Iznenađena se prime za nogo, se nagloma dvigne ter začne brez bolečin hoditi. Hroma noga je postala v hipu normalna. Marija Milotova zopet hodi kakor pred nezgodo, ki jo je zadela 29. septembra 1937. Vrnila se je v tovarno, kjer si zopet kot delavka služi svoj kruh. Vest o tem dogodku se je nagloma razširila med ljudstvo, ki smatra to ozdravljenje kot čudež. Zdravniki so potrdili, da se ozdravljenje Marije Milotove ne da raztolmačiti z naravnimi sredstvi.

mu pomagajo vsi dobri sklepi, kaj vsa volja in delo in želja, biti pošten? Nikoli se ljudje ne bodo predelali, zaničevali ga bodo ko doslej. Še celo Julka, o kateri je mislil, da ga bo vsaj pravično sodila, ga ima za norca in mu ne verjame, da mu je resnica z novim, poštenim življenjem. Ali je mogoče, da je tako po vsem tem, kakor se mu je pokazala? Ne, tako zaničljivo ne govori o njem, to ni res. Toda od kod ve Peter, da sta z Julko kaj imela? Mu je le morala ona kaj povedati. Da, da, vsi Nadvorski si lahko roke podajo! Eden kakor drugi so, prevzetneži... Ali ne bi rajši opustil vseh svojih dobrih sklepov in se vrnil v staro življenje? Ali se ne bi maščeval nad Nadvorskimi in jim kaj na škodo napravil, da bi ga dolgo še pomnili? Ne, ne, tega ne bo storil. Odkar se je lotil poštenega dela, čuti neko skrito veselje s samim seboj. Naj ga tudi vsi ljudje zaničujejo, on pa hoče tako živeti, da se bo mogel sam spoštovati. Če se Julka tudi čisto odvrne od njega, on bo besedo držal; pokazati ji hoče, da je mož, živel bo tako, da ga bo morala spoštovati, tudi če bi ga ne hotela.

6.

Dobje je bila vasica na koncu podkrajške fare. V to vasico se je prikradla huda bolezen: črne koze. O božiču je prvi umrl zaradi njih, v nekaj tednih jih je umrlo še šest. Ljudi je postalo strah. Nihče si ni več upal v Dobje, nihče ni hotel pomagati, mriče so morali skoraj

naskrivaj pokopavati, razen domačih ni šel nihče za pogrebom.

V Podkraju so imeli grobarja, ki mu je bilo ime Martin. Bil mu je že čez sedemdeset let. Njegovo delo ni bilo le, da je moral mriče pokopati, tudi naparati jih je moral in v truglo položiti. Pri taki starosti zdajšnjega dela ni več zmogel. Kar čez noč je sporočil na občino, da ne more več. Kaj zdaj? Nihče se zdaj ni hotel grobarskega dela lotiti. Vprašali so tega, ponudili so onemu, ko se nobeden ni prijel, je župan dal oklicati, da dobi, kdor se za grobarja javi, tri tisoč dinarjev na mesec in še za vsak pogreb posebej. Pa tudi to ni pomagalo.

Tedaj se je zgodilo, da se je Judež pozno na večer vračal iz Reke, kjer je delal v lesu, proti domu. Iznenađena je čul, ko ga je nekdo zadaj poklical, in ko se je ozrl, je videl, da hiti Migez za njim.

»Hoj, ti —!« je ta začel, ko je prisopil do njega, »daj, da se človek pomeni s teboj... Zakaj ne pobereš denarja, ko na cesti leži? Tri tisoč dinarjev na mesec in za vsak pogreb še posebej sto dinarjev — to ti je cel kapital. Tu zaslužiš v nekaj tednih več kakor z vsem svojim garunjem po leseh v letih.«

»Poberi ti denar, pojdi ti za grobarja!« mu je Judež ježno odgovoril.

»Jaz? Hehehe. Jaz nimam postave zato in močen tudi nisem. Ti pa si močen.«

(Dalje sledi)

Kratke tedenske novice

Pri Bengaziji je bil ujet fašistični general Ber-gonzoli, ki je ušel iz Bardije in se je povsod še pravočasno umaknil Angležem.

Angleško vojno brodovje je zadnje nedeljo zjutraj z vojnimi ladjami hudo bombardiralo največje italijansko vojno пристanišče Genovo. Istočasno so angleška letala bombardirala pristanišče Pizo in skladišča petroleja v glavnem oporišču italijanske mornarice v Livornu.

Hitlerjev namestnik Rudolf Hess je napovedal v svojem govoru 9. februarja vdor Nemcev v Anglijo in rekel, da je največji vojni stroj vseh časov popolnoma pripravljen in bo v kratkem zadal bogatstvu zmagoviti končni udarec.

Reginald Hoare, angleški poslanik v Bukarešti, je odpoklican. Anglija je prekinila diplomatske odnose z Romunijo.

Za vrhovnega guvernerja od Angležev zasedene italijanske Libije je imenovan general Wilson, ki bo uredil v tej pokrajini angleško upravo.

Iz Francije napovedujejo, da bo prišla v kratkem pojačena nemška podmorniška ofenziva proti angleškemu trgovinskemu brodovju.

Francoski admiral Darlan je bil tudi imenovan za naslednika maršala Petaina kot državnega poglavarja in predsednika vlade za primer, da bi maršal Petain ne mogel več vršiti svoje službe.

V Eritreji so začeli Angleži prodirati tudi s severa ob obali Rdečega morja. Angleške čete so zasedle Merso Petai in Karoro.

Vrhovni tajnik sovjetskega zunanjega ministrstva ali komisarijata Soboljev je prišel v posebnem poslanstvu v Sofijo. Njegov prihod spravljajo v zvezi radi negotovosti Bolgarije, ki koleba med nevtralnostjo in naslonitvijo na Nemčijo.

List italijanskega zunanjega ministra Ciana »Telegrafo« napoveduje, da snuje maršal Graziani pred mestom Tripolisom novo obrambno črto. Na pomoč bodo prišle nove čete iz Italije. Graziani bo branil to črto za vsako ceno.

Eritrejsko mesto Keren, katerega oblegajo Angleži, se imenuje »eritrejski Gibraltar«. Angleži so spravili za obstreljevanje kerenskih utrdb topove v višino 1000 in celo 2000 m.

Skozi Bengazi teče 1827 km dolga obalna cesta, katero so gradili Italijani komaj 2 leti.

Pri cestnih delih od Bengazija do Tripolisa je zaposlila Italija 500 tehnikov in 13.000 delavcev. Cestna dela so bila zelo naporna radi peščenih viharjev in pomanjkanja vode.

Japonci so bili poraženi od Kitajcev v veliki ofenzivi na južnem Kitajskem, kjer so izgubili 30.000 mrtvih in ranjenih.

Kdor oglasu e — napredu e!

ravnih znamenitosti. Debla teh iglavcev so stara do 1500 let in visoka do 90 metrov. V duplinah teh padlih velikanov lahko stoji konj z jezdecem. Pred 150 leti je vihar podrl celo sekvojo, ki je merila pri tleh 35 metrov. V votlini tega orjaškega debla se je lahko človek sprehajal in je nemoteno zapustil skozi odprtino. Drevo je bilo visoko 144 metrov, koža debela 58 cm in njegovo starost so cenili na 5000 let. V debla nekaterih velikih sekvoj so izsekali vrata, skozi katera lahko vozijo tudi vozovi. Orjaška drevesa so tudi avstralske evkalipte, visoke po 150 metrov. Ta drevesa rastejo tudi v močvirnatih krajih Francije, Italije in Španije. V petih do šestih letih dosežejo višino 20 metrov.